

opusdei.org

Pápežové katechézy o rodine: audiencia 15. apríla 2015

Pri dnešnej generálnej audiencii sa Svätý Otec v katechéze venoval téme vzájomného vzťahu muža a ženy v ich odlišnosti a komplementárnosti. Hovoril o tajomstve človeka, ktorého Boh stvoril ako muža a ženu na svoj obraz a podobu.

19.08.2015

Milí bratia a sestry, dobrý deň!

Dnešná katechéza je venovaná ústrednému aspektu témy rodiny, a to obrovskému daru, ktorý dal Boh ľudstvu vo stvorení muža a ženy a vo sviatosti manželstva. Táto i nasledujúca katechéza sa budú dotýkať rozdielnosti i komplementárnosti medzi mužom a ženou, ktorí stoja na vrchole Božieho stvorenia. Ďalšie dve katechézy, ktoré budú nasledovať potom, sa budú venovať iným témam manželstva.

Začneme krátkym komentárom k prvému z príbehov o stvorení z knihy Genezis. Dočítame sa tu, že Boh po tom, ako stvoril vesmír a všetko živé bytie, stvoril majstrovské dielo, t. j. ľudskú bytosť na svoj vlastný obraz: „na Boží obraz ho stvoril, muža a ženu ich stvoril“ (Gn 1,27) – takto hovorí Kniha Genezis.

Ako všetci vieme, rozdielnosť pohlaví je prítomná v mnohých formách

života, v širokej škále živých bytostí. Avšak iba v prípade muža a ženy táto rozdielnosť v sebe nesie obraz a podobnosť s Bohom: biblický text to opakuje až trikrát v rámci dvoch veršov (vv. 26-27): muž a žena sú obrazom a podobou Boha. Týmto nám je povedané, že nielen muž sám osebe je obrazom Boha a nielen žena ako taká je obrazom Boha, ale muž i žena spoločne – ako pár – sú obrazom Boha. Rozdielnosť, ktorá existuje medzi mužom a ženou, teda nie je kvôli protikladu alebo kvôli podriadenosti, ale v záujme spoločenstva a plodenia, vždy na obraz a podobu Boha.

Učí nás to sama skúsenosť: k tomu, aby človek dospel k lepšiemu sebazpoznaniu a mohol sa ďalej harmonickým spôsobom vyvíjať, je medzi mužom a ženou potrebná reciprocita. Ak k tomu nedochádza, je možné vidieť následky. Boli sme stvorení na to, aby sme sa vzájomne

počúvali a navzájom si pomáhali. Môžeme povedať, že bez vzájomného obohacovania sa vo vzťahu – v myslení i konaní, v citových prejavoch i v práci, i vo viere – muž a žena ani nemôžu pochopiť hĺbku toho, čo to vlastne znamená byť mužom a byť ženou.

Moderná a súčasná kultúra otvorila nové sféry, nové slobody a novú hĺbku na obohatenie porozumenia tejto rozdielnosti. Priniesla však so sebou i mnohé pochybnosti a veľa skepticizmu. Napríklad, kladiem si otázku, či tá takzvaná teória gender nie je tiež vyjadrením istej frustrácie a rezignácie, ktorá smeruje k zrušeniu pohlavnej rozdielnosti, pretože sa s ňou ďalej nevie konfrontovať. Nuž, takto riskujeme, že urobíme krok dozadu. Odstránenie rozdielnosti v skutočnosti znamená problém, a nie riešenie. Pre vyriešenie svojich vzťahových problémov sa muž a

žena musia totiž navzájom viac rozprávať, viac sa počúvať, viac sa spoznávať, viac sa mať radi. Musia k sebe pristupovať s úctou a spolupracovať v priateľskom duchu. Na týchto ľudských základoch, za podpory Božej milosti, je potom možné plánovať manželskú a rodinnú jednotu na celý život. Manželský a rodinný zväzok je seriózna záležitosť, a to pre všetkých, nielen pre veriacich. Chcel by som povzbudiť intelektuálov, aby sa neodťahovali od tejto témy ako keby sa azda stala druhoradou v rámci úsilia v prospech slobodnejšej a spravodlivejšej spoločnosti.

Boh zveril zem spoločenstvu muža a ženy: jeho zlyhanie ochudobňuje svet o citové prejavy a zatemňuje nebo nádeje. Signály sú už znepokojivé a badáme ich. Chcel by som poukázať spomedzi mnohých na dva body, o ktorých si myslím, že by sme sa im mali venovať s väčšou naliehavosťou.

Po prvé: Niet pochyb o tom, že musíme urobiť omnoho viac v prospech ženy, ak chceme viac posilniť reciprocitu medzi mužom a ženou. Je totiž nevyhnutné, aby žena nebola len vypočutá, ale aby jej hlas mal skutočnú váhu, autoritu uznanú v spoločnosti aj v Cirkvi. Rovnakým spôsobom ako Ježiš ponímal ženu – povedzme, že evanjelium je také – v kontexte oveľa menej priaznivom než je ten náš, pretože v tom čase bola žena odsunutá na druhé miesto, či nie? Ježiš vnímal ženu spôsobom, ktorý dáva mocné svetlo, osvetľujúce cestu, ktorá vedie do diaľky, no z ktorej sme zatiaľ prešli len kúsok. Ešte stále sme do hĺbky nepochopili, čo všetko nám ženskosť (ženský génus) môže dať; čo môže dať spoločnosti a tiež nám žena, ktorá sa dokáže pozerať na veci inými očami, dopĺňajúcimi mužské myslenie. Je tu teda cesta, ktorú treba ešte prejsť s väčšou kreativitou a odvahou.

Druhý bod sa dotýka témy muža a ženy stvorených na obraz Boží. Pýtam sa, či kríza kolektívnej dôvery v Boha – ktorá nám tak škodí a spôsobuje nemoc rezignácie pred nevierou a cynizmom –, nie je tiež spojená s krízou vzájomnosti (spojenectva) medzi mužom a ženou. Biblické rozprávania nám totiž cez veľký symbolický obraz pozemského raja a prvého hriechu, hovorí práve to, že spoločenstvo s Bohom sa odráža v spoločenstve ľudského páru a strata dôvery v nebeského Otca vyvoláva rozdelenie a konflikt medzi mužom a ženou.

Z tohto vyplýva veľká zodpovednosť Cirkvi, všetkých veriacich a predovšetkým veriacich rodín, znovu objaviť krásu stvoriteľského plánu, ktorý vpisuje Boží obraz aj do vzájomnosti medzi mužom a ženou. Zem sa naplňa harmóniou a dôverou vtedy, keď je táto vzájomnosť medzi mužom a ženou prežívaná v dobrom.

A ak sa o ňu muž a žena spoločne snažia medzi sebou a spolu s Bohom, bezpochyby ju nachádzajú. Ježiš nás výslovne povzbudzuje k vydávaniu svedectva o tejto kráse, ktorá je obrazom Božím. Ďakujem.

(Preklad: Slovenská redakcia VR)

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/sk-sk/article/papezove-
katechezy-o-rodine-audiencia-15-
aprila-2015/](https://dev.opusdei.org/sk-sk/article/papezove-katechezy-o-rodine-audiencia-15-aprila-2015/) (10.08.2025)